

dr Jarosław Bubiło
Akademia Zamojska
e-mail: jaroslaw.bubilo@akademiazamojska.edu.pl
<https://orcid.org/0000-0003-4108-221X>

Sprawozdanie **z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej** ***Medycyna i Prawo: pozasądowe metody rozwiązywania*** ***sporów dotyczących zdarzeń medycznych,*** Akademia Zamojska, Zamość, 24 kwietnia 2023 roku

W dniu 24 kwietnia 2023 roku w auli Akademii Zamojskiej przy ul. Zamoyskiego 64 w Zamościu odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Medycyna i Prawo: pozasądowe metody rozwiązywania sporów dotyczących zdarzeń medycznych* zainicjowana oraz zorganizowana przez Zakład Prawa Instytutu Humanistyczno-Medycznego Akademii Zamojskiej. Bezpośrednimi pomysłodawcami idei przewodniej konferencji byli: mec. dr Ryszard Pankiewicz, prorektor ds. kształcenia Akademii Zamojskiej, kierownik Zakładu Prawa Akademii Zamojskiej, oraz dr hab. Szymon Byczko, prof. UŁ, którzy wspólnie przewodniczyli również komitetowi organizacyjnemu konferencji. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęły: Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie oraz Lubelska Izba Lekarska.

Jako pierwszy licznie przybyłych uczestników przywitał słowem wstępnym gospodarz miejsca wydarzenia Jego Magnificencja Rektor Akademii Zamojskiej dr hab. Paweł Skrzydlewski, prof. AZ. Następnie konferencja została uroczystie otwarta przez mec. dr. R. Pankiewicza, który w imieniu organizatora przywitał wszystkich zgromadzonych prelegentów, słuchaczy i studentów. Słowo powitania do uczestników konferencji wygłosił również dr hab. S. Byczko, prof. UŁ, który we wprowadzeniu do obrad wskazał na aktualną wartość teoretyczną i praktyczną tematu wiodącego sympozjum, podkreślił potrzebę przedyskutowania oraz przybliżenia zainteresowanym podejmowanych zagadnień,

zachęcił prelegentów i uczestników, wśród których znajdowali się przedstawiciele nauki oraz praktyki zainteresowani problematyką prawa medycznego i ochroną zdrowia, do aktywnego udziału w obradach oraz intensywnej wymiany poglądów, dzielenia się opiniami i spostrzeżeniami. Ponadto jako pełniący w dalszej części obrad funkcję moderatora konferencji wyraził nadzieję, że także i on zostanie zainspirowany oraz wzbogacony argumentami, które wszyscy zebrani będą sobie nawzajem przedstawiać.

Obrady otworzyło wystąpienie dr hab. Małgorzaty Serwach, prof. UŁ, prof. UM w Łodzi, która przybliżyła zebranych tematykę *Rozwiązywania sporów dotyczących zdarzeń medycznych drogami pozasądowymi w innych porządkach prawnych*. Prelegentka przedstawiła analizę prawno-porównawczą wybranych modeli kompensacji szkód medycznych funkcjonujących w zagranicznych porządkach prawnych. Szczególną uwagę poświęciła rozwiązaniom prawnym systemu skandynawskiego (model nordycki), który funkcjonuje m.in. w: Szwecji, Norwegii, Finlandii, Danii, oraz nowozelandzkiemu modelowi kompensacji szkód opartemu na koncepcji *no-fault compensation*.

W dalszej części obrad głos zabrał dr hab. S. Byczko, prof. UŁ w wystąpieniu pt. *Likwidacja szkód medycznych przez zakłady ubezpieczeń*. Jako niekwestionowany znawca problematyki ubezpieczeniowej prelegent obrazowo scharakteryzował wpływ obecnego systemu kompensacji szkód z tytułu zdarzeń medycznych na funkcjonowanie ubezpieczycieli w Polsce. Wiele miejsca w swoim referacie poświęcił problematyce ubezpieczeniowej kompensacji szkód wynikłych ze zdarzeń medycznych właśnie z punktu widzenia ubezpieczycieli (ich uwarunkowań organizacyjno-ekonomicznych). Jego zdaniem optymalizacja systemu kompensacji szkód, tj. przyspieszenie i urealnienie kompensaty szkód doznanych przez pacjentów przy leczeniu szpitalnym, wymaga ustawicznego analizowania oraz eliminowania źródeł przyczyn zdarzeń niepożądanych, a także wyciągania przez podmioty lecznicze odpowiednich wniosków, co pozwoli na ograniczenie ryzyka powstania szkód u pacjentów i poprawi ich bezpieczeństwo, a przy okazji zmniejszy ryzyka prawne i finansowe po stronie samych placówek oraz ich personelu.

Kolejnym prelegentem była dr hab. Yevheniia Duliba, prof. Narodowego Uniwersytetu Gospodarki Wodnej i Zarządzania Zasobami Naturalnymi w Równem (Ukraina), która przybliżyła słuchaczom specyfikę *Sposobów rozwiązywania konfliktów dotyczących błędów medycznych w prawie Ukrainy*. Zgromadzeni z zainteresowaniem wysłuchali referatu reprezentantki ukraińskiego ośrodka naukowo-badawczego, co utwierdziło organizatora konferencji w zamiarze dalszego inicjowania i pogłębiania współpracy z ukraińskimi uczelniami oraz podejmowania z nimi wspólnych działań, takich jak konferencje naukowe.

Następnie swój referat pt. *Błędy lekarskie – psychologiczna perspektywa pacjenta* wygłosiła dr Bogna Kędzierska, Dyrektor ds. Wsparcia Psychologicznego i Psychoterapii

Fundacji Gajusz w Łodzi, która zwróciła uwagę m.in. na interdyscyplinarny charakter procesu leczniczego.

Na praktycznych problemach wynikających z dotychczasowej działalności wojewódzkich komisji orzekających o roszczeniach pacjentów z tytułu zdarzeń medycznych skoncentrowali się adw. Piotr Sendeci, Przewodniczący Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w Lublinie oraz dr n. med. Adam Chrościcki, przedstawiciel Samorządu Zawodowego Lekarzy – Lubelska Izba Lekarska w ich wspólnym wystąpieniu pt. *Praktyki wojewódzkich komisji do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych w Polsce*. Prelegenci postawili tezę, że obecny system kompensacji szkód wynikających ze zdarzeń medycznych nie funkcjonuje na w pełni satysfakcjonującym poziomie i nie spełnia wszystkich założeń jego implementacji, zobrazowali te wątpliwości szeregiem konkretnych przykładów, z którymi zetknęli się podczas posiedzeń Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w Lublinie. Jednakże w opinii referentów przedstawione kontrowersje natury prawnomedycznej, cywilnej oraz ubezpieczeniowej nie powinny prowadzić do uznania polskiego modelu koncentrującego się na działalności wojewódzkich komisji do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych za całkowicie nieefektywny i tego skutkiem do wygaszenia działalności tych komisji funkcjonujących od 2012 roku.

Obrady zwińczył wykład mec. dr. R. Pankiewicza, który omówił *Kompensację szkód wynikających ze zdarzeń medycznych w świetle projektu ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta*. Podczas swojego wystąpienia wprowadził zgromadzonych w tematykę przyczyn stworzenia nowego prawnego modelu kompensowania szkód medycznych doznanych przez pacjentów oraz przybliżył najważniejsze założenia zmian legislacyjnych w postaci projektu ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta. Dodał, że od kilkunastu lat są podejmowane próby uchwalenia kompleksowego aktu normatywnego w zakresie jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta, ale jak dotąd kończyły się niepowodzeniem. Dlatego jest to temat tak aktualny. Prelegent podkreślił, że projektowane obecnie regulacje prawne powinny skuteczniej chronić pacjenta, usprawnić dotychczasowe procedury oraz zapewnić osobom poszkodowanym efektywniejsze narzędzia ochrony ich interesów w przypadku wystąpienia błędu medycznego.

Po wygłoszonych referatach obrady zakończyła ożywiona, wnikliwa dyskusja, podczas której prelegenci i uczestnicy konferencji mieli szansę przedstawić swój punkt widzenia, niejednokrotnie formułując postulaty, których realizacja pomogłaby z pewnością przyspieszyć proces reformowania i uzdrawiania konstrukcji obowiązującego w Polsce prawnego modelu kompensacji szkód z tytułu zdarzeń medycznych. Organizatorzy konferencji z wielką satysfakcją odnotowali fakt, iż dyskusje na tematy konferencyjne zapoczątkowane na sali obrad były poruszane następnie zarówno podczas przerwy kawowej,

jak i w czasie uroczystego obiadu dla uczestników konferencji, ujawniając nierzadko konieczność dalszych, pogłębianych studiów.

Podsumowania obrad konferencji i jej oficjalnego zamknięcia dokonał dr hab. S. Byczko, prof. UŁ, który podkreślając wysoki poziom merytoryczny wszystkich zaprezentowanych wystąpień, podziękował uczestnikom za przyjęcie zaproszenia i znaczący wkład rozlicznych praktycznych oraz naukowych głosów w dyskusji, ponadto wskazał, iż zarówno wygłoszone referaty, jak i podjęty po nich dialog, przyczynią się z pewnością do pogłębienia, uporządkowania, a być może rozwiązania wielu kwestii związanych z szeroką gamą zjawisk oraz problemów dotyczących tematyki konferencji. Wyraził także nadzieję na kolejne równie inspirujące do przemyśleń spotkania naukowe.

Inicjatywę dotyczącą przekształcenia przedmiotowej konferencji w cykliczne spotkania w Akademii Zamojskiej o charakterze naukowym podtrzymał również mec. dr R. Pankiewicz, który w imieniu organizatora konferencji oświadczył, że po przebiegu sympozjum i wnioskach, jakie wypłynęły od uczestników tego wydarzenia, planuje na stałe wpisać do kalendarza Akademii Zamojskiej konferencję poświęconą problematyce prawnomedycznej, tak aby stała się wydarzeniem ogólnopolskim, a nawet międzynarodowym, o interdyscyplinarnym charakterze organizowanym co roku w murach Akademii z udziałem nie tylko przedstawicieli innych uczelni, lecz także reprezentantów instytucji ubezpieczeniowych, zakładów ubezpieczeń, prasy ubezpieczeniowej, podmiotów świadczących usługi medyczne oraz (przede wszystkim) samych pacjentów.

Słowa kluczowe: prawo medyczne; zdarzenia medyczne; podmioty lecznicze; ubezpieczenia z tytułu zdarzeń medycznych; ubezpieczenie na rzecz pacjentów; Komisja ds. orzekania o zdarzeniach medycznych

Keywords: medical law; medical incident; medical entities; insurance of medical events; insurance for patients; Committee for Adjudication of Medical Events/Medical Incident Assessment Committee

Il. 1. Dr hab. Szymon Byczko, prof. UŁ oraz rektor Akademii Zamojskiej dr hab. Paweł Skrzydlewski, prof. AZ.

Fot. Kazimierz Chmiel.

Il. 2. Mec. dr Ryszard Pankiewicz, prorektor ds. kształcenia Akademii Zamojskiej.

Fot. Kazimierz Chmiel.

Il. 3. Licznie zgromadzeni uczestnicy konferencji naukowej *Medycyna i Prawo: pozasądowe metody rozwiązywania sporów dotyczących zdarzeń medycznych*.

Fot. Kazimierz Chmiel.